

การวิเคราะห์หลักทรัพย์และการบริหารกลุ่มสินทรัพย์ลงทุน

การวิเคราะห์การลงทุน ในตราสารอนุพันธ์

AISA Accredited
Investment and
Securities Analyst

AISA เป็นคุณวุฒิภายใต้หลักสูตร Certified Investment and Securities Analyst (CISA)

สารบัญ

01	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์	11
1.1	ลักษณะพื้นฐานของตราสารอนุพันธ์	12
1.1.1	ความหมาย ความเป็นมา และประโยชน์ของตราสารอนุพันธ์	12
1.1.2	ประเภทและลักษณะพื้นฐานของตราสารอนุพันธ์	14
1.1.3	ประเภทของสินทรัพย์อ้างอิงในตราสารอนุพันธ์	17
1.2	กลไกการทำงานของตราสารอนุพันธ์	20
1.2.1	ประเภทของผู้ลงทุนในตราสารอนุพันธ์	20
1.2.2	ลักษณะการใช้ประโยชน์จากตราสารอนุพันธ์	21
1.2.3	อัตราทด (leverage) และผลกระทบต่อธุรกรรม	22
1.2.4	ข้อพึงระวังจากการลงทุนในตราสารอนุพันธ์	23
1.3	ภาพรวมเกี่ยวกับตลาดอนุพันธ์	24
1.3.1	พัฒนาการและความสำคัญของตลาดอนุพันธ์	24
1.3.2	ตลาดตราสารอนุพันธ์ในประเทศไทย	33
1.3.3	โครงสร้างตลาดอนุพันธ์ในประเทศไทย	37
1.3.4	บทบาทและหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	38
1.4	บทสรุป	43
02	ความรู้พื้นฐานและการประยุกต์ใช้สัญญาฟอว์เวิร์ด	45
2.1	ลักษณะพื้นฐานของสัญญาฟอว์เวิร์ด	46
2.1.1	ความหมายและความสำคัญของสัญญาฟอว์เวิร์ด	46
2.1.2	ลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญของสัญญาฟอว์เวิร์ด	47
2.1.3	ผู้เกี่ยวข้องและลักษณะการเกิดขึ้นของธุรกรรมฟอว์เวิร์ด	47
2.1.4	ผลตอบแทนและความเสี่ยงของสัญญาฟอว์เวิร์ด	49
2.1.5	ประเภทของสินทรัพย์อ้างอิงในสัญญาฟอว์เวิร์ด	51
2.2	กลไกการซื้อขายสัญญาฟอว์เวิร์ด	51
2.2.1	โครงสร้างตลาดซื้อขายสัญญาฟอว์เวิร์ด	51
2.2.2	วิธีการและขั้นตอนซื้อขายสัญญาฟอว์เวิร์ด	53
2.2.3	การชำระราคาและการส่งมอบของสัญญาฟอว์เวิร์ด	54
2.2.4	การยกเลิกสัญญาฟอว์เวิร์ดก่อนครบกำหนดส่งมอบ	55
2.3	การประยุกต์ใช้สัญญาฟอว์เวิร์ดตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง	57
2.3.1	การประยุกต์ใช้สัญญาฟอว์เวิร์ดที่อ้างอิงกับหุ้นสามัญ	59
2.3.2	การประยุกต์ใช้สัญญาฟอว์เวิร์ดที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย	62

2.3.3	การประยุกต์ใช้สัญญาฟอร์เวิร์ดที่อ้างอิงกับอัตราแลกเปลี่ยน	68
2.4	บทสรุป	69
03	ความรู้พื้นฐานสัญญาฟิวเจอร์ส	71
3.1	ลักษณะพื้นฐานของสัญญาฟิวเจอร์ส	72
3.1.1	ความหมายและความสำคัญของสัญญาฟิวเจอร์ส	72
3.1.2	ลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญของสัญญาฟิวเจอร์ส	73
3.1.3	ประเภทของสัญญาฟิวเจอร์ส	81
3.2	กลไกการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์ส	98
3.2.1	โครงสร้างตลาดซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์ส	98
3.2.2	ขั้นตอนการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์ส	98
3.2.3	การชำระราคาและการส่งมอบ	100
3.2.4	การมีฐานะในสัญญาก่อนครบกำหนดส่งมอบ	105
3.2.5	ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากฐานะในสัญญาฟิวเจอร์ส	107
3.2.6	รายงานสรุปการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์ส	108
3.3	ความแตกต่างระหว่างสัญญาฟอร์เวิร์ดและสัญญาฟิวเจอร์ส	110
3.4	บทสรุป	111
04	การประเมินมูลค่าและการประยุกต์ใช้สัญญาฟิวเจอร์ส	113
4.1	แนวคิดการประเมินราคาและมูลค่าสัญญาฟิวเจอร์ส	114
4.1.1	หลักการประเมินราคาและมูลค่าสัญญาฟิวเจอร์ส	114
4.1.2	ความสัมพันธ์ระหว่างราคาซื้อขายล่วงหน้ากับอายุคงเหลือของสัญญา	122
4.1.3	ความแตกต่างระหว่างราคาฟิวเจอร์สและราคาฟอร์เวิร์ด	126
4.1.4	ความไม่สมบูรณ์ของตลาดและขอบเขตของราคายุติธรรม	126
4.2	การประเมินมูลค่าสัญญาฟิวเจอร์สบนสิทธิอ้างอิงประเภทต่างๆ	128
4.2.1	สัญญาฟิวเจอร์สที่อ้างอิงกับหุ้นสามัญและดัชนีราคาหลักทรัพย์	130
4.2.2	สัญญาฟิวเจอร์สที่อ้างอิงกับตราสารหนี้และอัตราดอกเบี้ย	133
4.2.3	สัญญาฟิวเจอร์สที่อ้างอิงกับอัตราแลกเปลี่ยน	149
4.2.4	สัญญาฟิวเจอร์สที่อ้างอิงกับโลหะมีค่า	153
4.2.5	สัญญาฟิวเจอร์สที่อ้างอิงกับสินค้าเกษตร	153
4.3	การประยุกต์ใช้สัญญาฟิวเจอร์สในการลงทุน	154
4.3.1	การซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สเพื่อเก็งกำไร (speculation)	154
4.3.2	การซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สเพื่อลดความเสี่ยง (hedging)	161
4.3.3	การซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สเพื่อทำอาบิทราจ (arbitrage)	167
4.4	บทสรุป	168

05	ความรู้พื้นฐานสัญญาออปชัน	171
5.1	ลักษณะพื้นฐานของสัญญาออปชัน	172
5.1.1	ความหมายและความสำคัญของสัญญาออปชัน	172
5.1.2	ลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญของสัญญาออปชัน	173
5.1.3	สิทธิและการผูกพันตามสัญญาออปชัน	177
5.1.4	ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากฐานะในสัญญาออปชัน	178
5.1.5	ความเหมือนและต่างกันระหว่างสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาออปชัน	189
5.1.6	ประเภทของสัญญาออปชัน	190
5.1.7	ประเภทของสัญญาออปชันบนสินทรัพย์อ้างอิง	192
5.2	กลไกการซื้อขายสัญญาออปชัน	204
5.2.1	โครงสร้างตลาดซื้อขายสัญญาออปชัน	204
5.2.2	ขั้นตอนการซื้อขายสัญญาออปชัน	205
5.2.3	การชำระราคาและการส่งมอบ	205
5.2.4	การปิดฐานะในสัญญาก่อนครบกำหนดอายุ	206
5.2.5	สถานะของสัญญาออปชัน (moneyness)	207
5.2.6	รายงานสรุปผลการซื้อขายสัญญาออปชัน	208
5.3	บทสรุป	210
06	การประเมินมูลค่าและการประยุกต์ใช้สัญญาออปชัน	211
6.1	แนวคิดการประเมินมูลค่าสัญญาออปชัน	212
6.1.1	ปัจจัยและองค์ประกอบที่กระทบมูลค่าสัญญาออปชัน	212
6.1.2	ขอบเขตราคาของสัญญาออปชัน	219
6.2	แบบจำลองประเมินมูลค่าสัญญาออปชัน	231
6.2.1	แนวคิดพื้นฐานของแบบจำลองกำหนดราคาสัญญาออปชัน	231
6.2.2	แบบจำลองกำหนดราคาสัญญาออปชันแบบโบโนเมียล	233
6.2.3	แบบจำลองกำหนดราคาสัญญาออปชันแบบแบล็ก-โกลด์-เมอร์ตัน	246
6.2.4	ความอ่อนไหวของราคาสัญญาออปชันต่อปัจจัยกำหนดราคา	252
6.3	การประยุกต์ใช้สัญญาออปชันในการลงทุน	260
6.3.1	การซื้อขายออปชันเพื่อเก็งกำไร	260
6.3.2	การซื้อขายออปชันเพื่อวัดความเสี่ยงจากราคาตราสารทุน	262
6.3.3	การซื้อขายสัญญาออปชันเพื่อทำอาณัติราคา	269
6.4	บทสรุป	272

07	ความรู้พื้นฐานสัญญาซื้อขาย	275
7.1	ลักษณะพื้นฐานของสัญญาซื้อขาย	276
7.1.1	ความหมายและความสำคัญของสัญญาซื้อขาย	276
7.1.2	ลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญของสัญญาซื้อขาย	277
7.1.3	ประเภทของสัญญาซื้อขาย	280
7.2	กลไกซื้อขายสัญญาซื้อขาย	290
7.2.1	โครงสร้างตลาดซื้อขายสัญญาซื้อขาย	290
7.2.2	ขั้นตอนการซื้อขายสัญญาซื้อขาย	295
7.2.3	ผลตอบแทนของสัญญาซื้อขาย	295
7.3	บทสรุป	297
08	การประเมินมูลค่าและการประยุกต์ใช้สัญญาซื้อขาย	299
8.1	แนวคิดการประเมินราคาสัญญาซื้อขาย	300
8.1.1	แนวคิดการประเมินราคาสัญญาซื้อขาย	300
8.1.2	มูลค่า ณ วันตั้งงวดดอกเบี้ยของหุ้นกู้ที่จ่ายดอกเบี้ยแบบลอยตัว	301
8.1.3	การประเมินราคาของสัญญาซื้อขายแบบพื้นฐาน	303
8.2	การประยุกต์ใช้สัญญาซื้อขาย	326
8.2.1	การประยุกต์ใช้สัญญาซื้อขายตราสารทุน	326
8.2.2	การประยุกต์ใช้สัญญาซื้อขายอัตราดอกเบี้ย	327
8.2.3	การประยุกต์ใช้สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศ	330
8.3	บทสรุป	332